

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Brede School de Lindenhoeve

2026-2027

Naam van de school	Brede School de Lindenhoeve
Adres	Zellersacker 11-04 6546 HC Nijmegen
Telefoon	024-3734509
Mailadres	Directie.lindenhoeve@conexus.nu
Website	www.de-lindenhoeve.nl
Brinnummer	10MR
Schoolbestuur	Stichting Conexus
Looptijd	2026-2027

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	3
Hoofdstuk 2: Houtskoolschets van onze school	5
I. Feitelijke gegevens	5
II. Schoolconcept	5
Hoofdstuk 3: Basisondersteuning verder ingevuld	7
Inleiding	7
I. Een stevige basis in de school	9
II. Een preventieve aanpak in de groep	12
III. Lichte ondersteuning in de groep	14
IV. Consultieve ondersteuning en samenwerking	16
V. Ontwikkelingsperspectief (OPP)	18
Hoofdstuk 4: Ondersteuningsgrenzen	20

Hoofdstuk 1: Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Brede School de Lindenhoeve.

In het schoolondersteuningsprofiel staat welk aanbod aan onderwijs, zorg en hulp de school kan bieden. Met de invoering van passend onderwijs is iedere school verplicht om een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op te stellen. Samenwerkingsverband Stromenland legt van al haar scholen de profielen bij elkaar. Zo wordt duidelijk of alle leerlingen een passende plek kunnen krijgen. Elke school van samenwerkingsverband Stromenland heeft in haar schoolondersteuningsprofiel beschreven:

- Of zij voldoet aan de basiskwaliteit van de Inspectie die van iedere school verwacht mag worden (www.inspectie.nl), dus dat zij alle leerlingen goed onderwijs geeft, dat alle leerlingen zich veilig voelen op school en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.
- Welke extra hulp zij kan geven aan een kind.
- Hóe de school die extra hulp aan een kind geeft.
- Wat een ouder mag verwachten als een kind extra hulp nodig heeft.

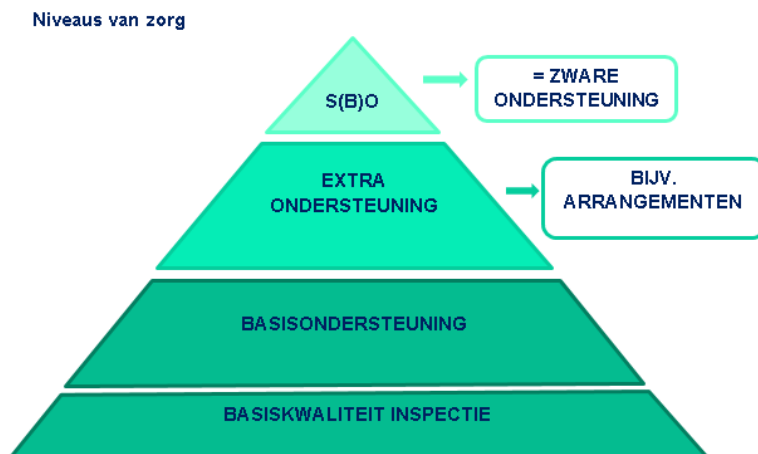
De basiskwaliteit van iedere school moet op orde zijn. In het schoolondersteuningsprofiel staat wat de mogelijkheden zijn van iedere school voor extra hulp. Dit betekent dat:

- de extra hulp verschillend kan zijn per school;
- daarom een kind soms beter op haar of zijn plek is op een andere school;
- de school waar het kind is aangemeld gaat, samen met de ouder/verzorger op zoek naar de beste plek voor hun dochter of zoon. Dit is de zorgplicht die de school heeft.

Het samenwerkingsverband Stromenland zorgt dat er plek is voor alle kinderen.

De school zelf schrijft het schoolondersteuningsprofiel op basis van de kaders die zijn vastgesteld door het Samenwerkingsverband Stromenland. De medezeggenschapsraad (MR) van de school heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Het ondersteuningsprofiel is vastgesteld door het bestuur van Conexus, de stichting waar onze school deel vanuit maakt.

Het schoolondersteuningsprofiel van onze school is geënt op het door het bestuur van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs Stromenland 2507 vastgestelde beleidsstuk "Basisondersteuning Samenwerkingverband Stromenland". Elke school heeft haar eigen schoolondersteuningprofiel op haar website staan. Meer informatie over het samenwerkingsverband: www.stromenland.nl

Iedere school moet voldoen aan de basiskwaliteit. Onder de basiskwaliteit valt de aandacht en begeleiding van elk kind. Wanneer uw kind méér nodig heeft, spreken we drie niveaus rond extra ondersteuning:

- 1) De basisondersteuning: geboden door de school op basis van afspraken in het samenwerkingsverband;
- 2) De extra ondersteuning: in de vorm van arrangementen;
- 3) De zware ondersteuning: in de vorm van lesplaatsen in het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs (S(B)O).

De route naar het speciaal onderwijs/speciaal basisonderwijs en naar extra ondersteuning laten we in het ondersteuningsprofiel van de school buiten beschouwing. Meer informatie hierover vindt u op de website van het Samenwerkingsverband Stroomland.

In dit ondersteuningsprofiel zet onze school onze mogelijkheden binnen de basisondersteuning op een rij. In de praktijk laten we zien dat we altijd bereid zijn om in samenspraak met ouders te onderzoeken of onze school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte kan voldoen. Hierbij denken we vanuit mogelijkheden, maar realiseren wij ons tegelijkertijd dat we onze begrenzings moeten kennen en vanuit onze verantwoordelijkheid hiernaar moeten handelen. We kijken hierbij naar:

- De aanwezige deskundigheid binnen het team.
- De mogelijkheden die binnen de groep gerealiseerd kunnen worden.
- De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft.
- De mogelijkheden van het schoolgebouw.
- De samenwerkingsrelatie met ouders en onderwijs- en ketenpartners.

De deskundigheid van leraren en andere medewerkers op het gebied van specifieke onderwijsbehoeften bepaalt vaak in eerste instantie het antwoord op de vraag of een school handelingsbekwaam of handelingsverlegen is. De deskundigheid kan zowel bestaan uit behaalde diploma's of certificaten als uit opgedane ervaring. De mogelijkheden van ons als school geven echter geen alomvattend beeld. De omgeving van de school, de populatie kinderen, het type hulpvragen en de terreinen waarin wij ons als school zelf verder ontwikkelen, is voortdurend in beweging. Vanuit het schoolbestuur Conexus en het Samenwerkingsverband Stroomland werkt iedere school in een netwerk van voorzieningen, waarbij we er allemaal op gericht zijn de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen.

Hoofdstuk 2: Houtskoolschets van onze school

I. Feitelijke gegevens

Wij zijn een school waarbij alle kinderen vanuit allerlei achtergronden zich thuis kunnen voelen. Brede School de Lindenhoeve is (van oorsprong) een katholieke school met aandacht voor feesten zoals kerstmis, carnaval en pasen. Daarnaast besteden wij ook aandacht aan andere culturen en geloven. Onze school wordt momenteel bezocht door ca. 170 leerlingen. Deze zijn verdeeld over 8 groepen. Wij verwachten dat het leerlingenaantal in de toekomst nog gaat dalen i.v.m. vergrijzing in de wijk.

Onze leerlingen komen vrijwel allemaal uit de wijk Lindenholt, waar we gevestigd zijn. Ons schoolbestuur is Stichting Conexus. Conexus is een schoolbestuur, bevoegd gezag, voor 31 basisscholen in en om de stad Nijmegen, gevestigd aan de Panovenlaan 1 te Nijmegen. De overige scholen in onze nabije omgeving zijn ook onderdeel van dit bestuur.

II. Schoolconcept

De slogan van Brede School de Lindenhoeve is: Trots! Samen! Verbindend!

Onze leerlingen verdienen goed onderwijs. Zo willen we onze leerlingen voorbereiden op hun toekomstige rol in de maatschappij. Door goed naar onze leerlingen te kijken, realiseren we een onderwijsaanbod dat is afgestemd op de behoeften en ontwikkelingsfasen van onze leerlingen. Soms doen we dat in de hele groep, soms in kleinere groepjes of individueel. Dat vraagt van ons een hoog niveau van vakmanschap. We dragen met ons hele team uit dat we een herkenbare aanpak hebben in alle leerjaren.

Wij werken zowel met jaargroepen als met combinatiegroepen, waarbij twee jaargroepen samen in een klas zitten. In al deze groepen hanteren we het Expliciete Directe Instructie model (EDI), waardoor we gedifferentieerd kunnen werken. Goede voorbereiding, het effectief gebruiken van de leertijd en logische indeling van de ruimte versterken de leeromgeving voor leerlingen. We zijn ons bewust dat we door zelf goed naar onze leerlingen te kijken en te luisteren, we kunnen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We zijn in staat om hier gedifferentieerd in te handelen, zowel in pedagogisch als didactisch opzicht.

Wij volgen de ontwikkelingen van alle leerlingen op deze vakken op de voet, ook het afnemen van jaarlijkse of halfjaarlijkse landelijke toetsen. Samen met de kwaliteitscoördinator (KC-er), worden de resultaten van alle leerlingen bekeken en waar nodig wordt extra aandacht aan leerlingen besteed. Als school werken we in dit kader met verlengde instructie voor leerlingen die extra uitleg nodig hebben. Waar nodig wordt ook aangepaste oefenstof gegeven. Daarnaast gebruiken we de computer om leerlingen extra te laten oefenen, alleen of in tweetallen.

Ons onderwijs is activerend en toekomstgericht. We combineren vier dingen:

- het verwerven van basiskennis taal en rekenen
- het aanleren van kennis en vaardigheden om te komen tot "een leven lang leren"
- het kunnen toepassen van deze kennis in thematische vraagstukken
- het versterken van talenten van kinderen.

Deze kennis en vaardigheden zijn in onze ogen ook de sleutel tot het ontrafelen van de informatie die op ons afkomt. We willen een doorgaande lijn in het thematisch werken. Het doel van het thematisch werken is om de samenhang in de wereld tussen verschillende kennisgebieden in beeld te krijgen, zodat kinderen de opgedane kennis ook leren te gebruiken en te vergroten. Daarnaast vinden we het belangrijk dat we de kinderen uitdagen om hun talenten te ontdekken en te versterken en dat ze vaardigheden ontwikkelen die hen voorbereiden op hun rol in de maatschappij.

We bieden ons onderwijs op een manier aan waardoor leerlingen betrokken worden bij hun leerproces en actief en interactief kunnen werken.

Daarom bieden we naast de cognitieve uitdagingen ook lessen en werkvormen aan waarin creativiteit, techniek, bewegen en muziek wordt aangeboden. Met de inzet van coöperatieve werkvormen stimuleren we de interactie tussen leerlingen. Bij thematisch onderwijs of bij andere activiteiten werken we groepsdoorbrekend waar dat passend is.

We willen graag bereiken dat onze leerlingen betrokken, autonome zelfstandige denkers zijn. Dat vraagt dat we ook de omstandigheden creëren waarin zij dat kunnen ontwikkelen. Ruimte geven aan leerlingen in het maken van keuzes, het onderzoekend leren versterken en leerlingen uitdagen om over bepaalde vraagstukken na te denken zijn didactische werkvormen waarmee we dat stimuleren. We willen, net als bij de leerlingen, een actieve in interactieve manier van leren en werken stimuleren. Dat vraagt dat we de verantwoordelijkheid voor onze opdracht nemen en de consequenties zelf ook nemen. We moeten ook transparant en duidelijk zijn in wat ons daarin lukt en (nog) niet lukt en waarom we bepaalde keuzes hebben gemaakt. Wat ons daar wel in gaat helpen is de focus houden op wat we aan ambitie en plannen hebben gemaakt en ons hier ook aan houden. Naast het leren vinden we de persoonlijke ontwikkeling van de kinderen belangrijk. We besteden expliciet aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling van alle leerlingen. Dat blijkt uit het feit dat we daar een methode voor hebben, te weten Vreedzaam. Je veilig voelen in en om de school is een noodzakelijke voorwaarde voor alle kinderen om zich goed te ontwikkelen. Zoals wettelijk verplicht hebben we ook een pestprotocol en nemen we de vragenlijst sociale veiligheid af.

Een grote ouderbetrokkenheid is voor ons belangrijk. We geloven dat een hogere betrokkenheid van ouders bij de school en het leren van de kinderen, kinderen ook stimuleert om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. We willen dat ouders zich welkom voelen om de school binnen te stappen en in gesprek te gaan met ons over vraagstukken van onze school in brede en rondom hun kind in specifieke zin. Uiteraard kiezen we daar geschikte vormen en momenten voor en hebben we wederzijds ook duidelijke verwachtingen over het doel van de ontmoetingen.

Aan het eind van de basisschoolperiode ondersteunen we alle leerlingen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. We “leveren” onze leerlingen zó af dat ze met een grote kans op succes een volgende stap in hun schoolloopbaan kunnen maken op de VO school van hun keuze. Daarvoor is de bij de school van hun keuze benodigde lees- taal- en rekenvaardigheid een belangrijk einddoel van ons onderwijs. Maar dat is niet het enige dat leerlingen nodig hebben. Ook hun welbevinden en vertrouwen in eigen kunnen en ontwikkeling zijn van belang. Ook daar werken we aan de gehele basisschoolperiode. Zo werken we aan een brede basisontwikkeling van alle leerlingen, recht doend aan hun mogelijkheden en ambities.

Uitgebreide informatie over onze school kunt u vinden in ons schoolplan, de schoolgids en onze website www.de-lindenhoeve.nl. Als school voldoen wij aan de basiskwaliteit (basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs). Zie www.inspectie.nl

De uitstroomgegevens groep 8 van onze school zijn te vinden in de schoolgids. Ook vindt u meer informatie bij ‘scholen op de kaart’.

Hoofdstuk 3: Basisondersteuning nader ingevuld

Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband Stromenland zijn bestuurlijke afspraken gemaakt rondom basisondersteuning. Aan deze basisafspraken conformeren alle schoolbesturen zich.

Deze basisafspraken zijn:

- Alle scholen binnen het samenwerkingsverband voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de realisering van het niveau van basisondersteuning op hun scholen en leggen hierover verantwoording af aan het samenwerkingsverband.
- Handelingsgericht werken vormt het uitgangspunt van de basisondersteuning. Alle schoolbesturen in de organisatie van SWV Stromenland passen deze toe.
- Scholen/schoolbesturen ontvangen gelden en faciliteiten ter realisatie van de ambities van passend onderwijs. Deze zijn voor het realiseren van de basisondersteuning en, als deze gerealiseerd is, voor verbreding/verdieping ervan.

Voor de concrete vormgeving van passend onderwijs binnen het SWV Stromenland hanteren we onderstaand kader, bestaande uit een viertal invalshoeken en een tiental uitgangspunten.

Zie onderstaand schema.

Invalshoek	Uitgangspunten
I Een stevige basis in de school	1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.
	2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.
	3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.
	4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.
II Een preventieve aanpak in de groep	5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.
	6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
	7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.
III Lichte ondersteuning in de groep	8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.
	9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.
IV Consultatieve ondersteuning en samenwerking	10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.
V Ondersteuningsgrenzen	In welke situaties kunnen wij ondanks de bovenstaande 10 uitgangspunten niet de ondersteuning bieden die de leerling nodig heeft

Op basis van deze vijf invalshoeken en tien uitgangspunten beschrijven we in het vervolg van dit hoofdstuk de concrete invulling van basisondersteuning voor onze school.

Deze vijf invalshoeken komen ook terug in de ondersteuningsniveaus die wij hanteren in de school:

Kleurcode in het zorg-risico-overzicht van de KC	Zorgniveau	Bijbehorende documenten/registratie
Groen	Zorgniveau 1 Goed onderwijs in groepsverband, basisondersteuning Vroegtijdig signaleren	Groepsplan/trendanalyse Groepsoverzicht Dagplanningen Draaiboek Hierin beschrijf je het plan van aanpak voor de hele groep
Geel	Zorgniveau 2 Extra begeleiding in de klas door de leerkracht Lichte zorg/preventief handelen/differentiatie binnen de groep	Aanvullend: Groepsoverzicht Draaiboek Hier vul je de extra onderwijsbehoeften van deze leerling in naast het normale aanbod
Oranje	Zorgniveau 3 Specifieke interventies uitgevoerd en/of ondersteund door de KC'er, een specialist, een RT'er binnen de school	Aanvullend: Groepsoverzicht Handelingsplan Hier vul je de extra onderwijsbehoeften van deze leerling in naast het normale aanbod en de evt. aangepaste doelen/werkwijze Leerlingbespreking met KC: kleurcode en acties in het LK-KC-overzicht De leerlingbespreking wordt vastgelegd in Esis-registraties-format leerlingbespreking
Rood	Zorgniveau 4 Diagnostiek en behandeling (o.a. onderzoek) Ambulante begeleiding Arrangement Externe specialisten komen ondersteunen (A&K Stromenland, C&A Kentalis, enz)	Naast bovengenoemde documenten wordt er gewerkt met handelingsplannen en eventueel met een OPP .

I Een stevige basis in de school

1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.

Ouders en de school

- Als school voeren wij jaarlijks vier gesprekken met ouders over de ontwikkeling van het kind en reguliere ondersteuningsbehoefte van een kind. Het startgesprek in september, het bespreken van het ik-rapport in november en de reguliere rapportgesprekken in februari en juni.
- Binnen onze school is de leerkracht het eerste aanspreekpunt als het gaat om vraagstukken rondom de ondersteuning van kinderen.
- Indien de ouder signalen of vragen heeft over de ondersteuningsbehoefte van het kind is het mogelijk om een gesprek aan te vragen met de leerkracht.
- Wanneer de leerkracht en ouders constateren dat er breder gekeken moet worden naar het kind wordt de kwaliteitscoördinator van de school ingeschakeld door de leerkracht.
- Verantwoordelijk voor vraagstukken voor wat betreft de lichte ondersteuning is de kwaliteitscoördinator samen met de groepsleerkracht.

Interne ondersteuningsstructuur

- Als school hebben we een interne ondersteuningsstructuur met duidelijk belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- We voeren vier keer per jaar leerkracht-KC-gesprekken. Het eerste gesprek is vóór de herfstvakantie en is gericht op het pedagogisch klimaat en individuele leerlingenzorg. In de periode tussen herfst en kerst komt de KC-er op groepsbezoek voor een observatie van het didactisch handelen van de leerkracht. Hierna volgt een leerkracht-KC-gesprek. De groepsbespreking in de periode tussen kerst en carnaval is gericht op de aanpak van de groep als geheel. Hierbij staat het opnieuw het didactisch handelen centraal, met daarbij natuurlijk ook aandacht voor het pedagogisch klimaat als voorwaarde voor het didactisch handelen. Tussen de carnaval en de meivakantie komt de kwaliteitscoördinator op groepsbezoek n.a.v. de diepte-analyse en zal het leerkracht-KC-gesprek vooral over de (zorg)leerlingen gaan.
- Bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zijn tussentijds extra gesprekken met de KC-er gedurende het hele jaar. De KC-er sluit dan ook aan bij oudergesprekken.
- Bij de overdrachtsbesprekingen tussen de leerkrachten sluit de KC-er aan bij de zorgleerlingen.
- Vanuit het Samenwerkingsverband Stroomland heeft de school de beschikking over een onderwijsondersteuner voor advies en consultatie. Als dit een individueel kind betreft, licht de school ouders van te voren in en vraagt de school om toestemming. Mocht die toestemming niet worden gegeven, dan wordt de leerling anoniem ingebracht als casus.
- Als school beschikken we over een aantal beleidsstukken en werken we op de onderstaande gebieden met:
 - Protocol voor medische handelingen
 - Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
 - School Veiligheidsplan
 - Ondersteuningsplan met oa dyslexieprotocol
 - Pestprotocol
 - Protocol referentieniveaus en OPP
- Bij lichte ondersteuning maakt de leerkracht in eerste instantie gebruik van het groepsplan. Hierin worden analyses gemaakt van de toetsen en een plan van aanpak opgesteld voor de komende periode.

- Als er meer ondersteuning nodig is, omdat er zorg is, stelt de leerkracht een handelingsplan op.
- We stellen een groeidocument op als een leerling in het Brede School OndersteuningsTeam (BSOT) wordt besproken.
- Een groeidocument kan vanaf groep 6 een Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) met een uitstroomperspectief worden als een kind op 2 of meer vakgebieden een eigen leerlijn heeft. Eén van deze vakken moet dan rekenen of begrijpend lezen zijn.

BSOT

- Als uit analyse van de toetsgegevens of uit observaties van gedrag blijkt dat het reguliere aanbod niet toereikend is, kan over worden gegaan tot het aanmelden voor het BSOT (Brede School OndersteuningsTeam). In dit team zitten, behalve medewerkers van school, ook ketenpartners (zie hoofdstuk IV). Er is een vrije stoel beschikbaar, waar ook ouders de mogelijkheid hebben om een externe deskundige in te schakelen. Dit team komt samen met de ouders bij elkaar om vanuit een brede invalshoek te zoeken naar passende ondersteuning voor het kind en eventueel het gezin. Uitgangspunt is het groeidocument met eventuele andere onderzoeksverslagen. Hieruit volgt een plan van aanpak voor de juiste ondersteuning voor het kind.

Als de basisondersteuning niet toereikend is kan er lichte ondersteuning geboden worden. Zie hoofdstuk III.

Externe ondersteuningsstructuur vanuit het Samenwerkingsverband

- Als we op school niet in staat zijn om in de speciale behoefte van een leerling te voorzien, zoeken we samen met de ouders naar een andere school of onderzoeken of het speciaal (basis)onderwijs een optie is. De procedure rond dit traject laten we hier buiten beschouwing. Meer informatie is te vinden op www.stromenland.nl.

2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.

- Als team werken we volgens een effectieve pedagogische aanpak om goed gedrag te bevorderen. Daarvoor hanteren we uitgangspunten en procedures van Vreedzaam. Dit houdt o.a. in dat we aan de hand van thema's met de kinderen in gesprek gaan. Elk thema begint en eindigt met een schoolbrede viering in de aula (volgens een rooster, niet elke groep is bij elke viering aanwezig). In deze viering presenteren de kinderen een samenvatting van de activiteiten waaraan ze hebben gewerkt in het afgelopen thema. Ook is er de kans om talenten van kinderen in de spotlight te zetten. Daarnaast hebben we ook een kinderraad, die mag meedenken over de invulling van activiteiten en die we regelmatig bevragen op wat er leeft binnen de groepen.
- We hanteren als school en leerlingvolgsysteem waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd. Onze school hanteert daarvoor Digikeuzebord (voor groep 1-2) en SCOL (voor groep 3-8).
- Daarnaast nemen we ook structureel de vragenlijsten rond sociale veiligheid (WMK) af, zowel bij leerlingen, ouders als binnen het team.
- Als school beschikken we over een anti-pestprotocol. Daarmee geven we vorm aan de wettelijke verplichting om beleid te voeren gericht op het aanpakken en tegengaan van pesten (Wet veiligheid op school). Al onze medewerkers passen dit toe. We hebben een pestcoördinator en een vertrouwenspersoon binnen de school.

3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.

- Als school onderschrijven we de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken en passen deze toe, te weten:
 - Onderwijs- en opvoedbehoeften van het kind staan centraal.
 - Het gaat om de wisselwerking en afstemming tussen kind, onderwijs en opvoeding, zoals geënt op het systeemdenken.
 - De leerkracht doet er toe.
 - Positieve aspecten van kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang.
 - Constructieve samenwerking met alle betrokken partijen.
 - Het handelen is doelgericht.
 - De werkwijze is systematisch en transparant.
- Als teamleden hebben we een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- en opvoedingsbehoeften te begeleiden. We doen dat samen.
- Als teamleden staan we open voor feedback, we reflecteren op onze eigen rol en trekken daaruit conclusies voor ons individuele en gezamenlijke handelen.
- We zijn daadkrachtig.
- Als teamleden helpen we elkaar om handelingsgerichte en opbrengstgerichte vaardigheden door te ontwikkelen, door diverse vormen van professionalisering, maar vooral ook in en om onze eigen werkvloer.
- We evalueren als team jaarlijks de inzet en opbrengsten van de (extra) ondersteuning aan leerlingen en leggen dit ook vast. We hebben in het verleden de scholing van Bureau Wolters (Data-Duiden-Doelen-Doen) over het afstemmen op onderwijsbehoeften gevolgd. Deze kennis gebruiken wij om resultaten te analyseren en we willen op deze wijze ook als team leren om achter gedrag te kijken.

4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.

Er zijn verschillende overdrachtsmomenten en instrumenten, ouders hebben recht op de informatie en er is toestemming nodig van ouders om de informatie te delen. We volgen hierbij de afspraken uit het privacy-reglement.

Wanneer	Welk instrument
Van voorschool (peutergroep, kinderdagverblijf) naar basisschool	AKIB ('Alle kinderen in beeld'), eventueel met de aanvullende vragenlijst.
Van basisschool naar basisschool (bijv. bij verhuizing)	Onderwijskundig rapport via OSO PO-PO
Van basisschool naar Speciaal (basis) Onderwijs	Onderwijskundig dossier via OSO PO- SBO
Van basisschool naar voortgezet onderwijs	Onderwijskundig rapport via OSO PO-VO

Naast deze digitale overdracht is er in veel gevallen een warme overdracht tussen de medewerkers die met het kind hebben gewerkt of gaan werken. Dit is altijd met medeweten van de ouders.

- Bij een (tussentijdse) aanmelding wordt een gesprek gevoerd tussen school en ouders, en waar mogelijk gelet op de leeftijd ook met de leerling zelf. Na toestemming van de ouders wordt informatie opgevraagd bij de vorige school.
- Voor alle leerlingen vindt een (informatie) overdracht plaats. Dat geldt voor de overgang vanuit de voorschoolse voorziening en bij de overgang naar een andere school. Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd c.q. hierover benaderd om toestemming te verlenen. Bij tussentijdse overgang naar een andere school zijn we als school verplicht om een onderwijskundig rapport op te stellen, juist ook met het oog op een zo goed mogelijke overgang.

- Leerlingen met (veronderstelde) extra onderwijsbehoeften worden middels een gesprek overgedragen met de KC-er erbij. Dit geldt zowel voor de overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen als bij de overgang naar een andere school. In bepaalde gevallen kan ook het Samenwerkingsverband Stroomland daar een rol bij spelen, ook in en na overleg met de ouders.

II Een preventieve aanpak in de groep

5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.

- Onze leerkrachten benoemen in hun plannen de doelen voor de lange termijn (einde schooljaar, in de bovenbouw waar relevant ook einde basisschoolperiode) en voor de korte termijn, de zogenoemde tussendoelen. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.
- Onze leerkrachten bespreken cyclisch en planmatig hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van plannen met een ter zake deskundige binnen de school. Dat kan zijn de KC-er, een collega van een andere groep, een op een bepaald vakgebied kartrekker van de school zoals een taal-, lees- of rekencoördinator, een gedragsdeskundige of een collega die wat beter thuis is in specifiekere ondersteuningsbehoeften van bijvoorbeeld meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Halfjaarlijks bespreken we de resultaten van de Cito LiB toetsen. De eigen groepsleerkracht(en) bekijken de resultaten en trekken hun conclusies richting aanpak van de gehele groep en bepaalde individuele leerlingen. De opbrengst van hun eigen analyse wordt in tweede instantie besproken met de KC-er tijdens de halfjaarlijkse groepsbesprekingen. De bevinden worden vastgelegd in het groepsoverzicht. Hierna vindt er nog een speciale teamvergadering plaats waarin de schoolanalyses worden besproken.
- We monitoren de ontwikkeling van onze leerlingen op de onderdelen technisch en begrijpend lezen, spelling, rekenen. Dit doen we vooral met behulp van de methode onafhankelijke toetsen van het Cito LiB. Daarnaast volgen we de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen met Digikeuzebord en SCOL. We richten ons op de basisvaardigheden en krijgen vanuit de regering ook extra middelen om die basisvaardigheden op peil te houden.
- Met onze leerlingen voeren wij aan het begin van het jaar het kennismakingsgesprek. In dit gesprek wordt er ook aan de kinderen gevraagd wat ze willen leren en hoe ze dit willen aanpakken. In november gaan de ik-rapporten mee naar huis, waarin kinderen zichzelf hebben beoordeeld op het gebied van sociale vaardigheden en taakwerkhouding. In de gesprekken worden deze eigen inschattingen vergeleken met de beoordeling van de leerkracht.
- De eigen leerkracht heeft dagelijks omgang met de leerlingen van haar eigen groep. Wij kijken breed naar de ontwikkeling van een kind. Dat betekent dat we de resultaten volgen, maar ook hoe het kind werkt (taakwerkhouding, concentratie, motivatie), alleen en met anderen, en hoe het zich gedraagt in de groep, tijdens de leervakken, maar ook bij meer vrijere momenten als gym, handvaardigheid, buitenspelen. Opvallende zaken worden in ons administratiesysteem Esis geregistreerd. Als een bepaald patroon zich voordoet is dat reden om dit te bespreken met het kind zelf en/of met de ouders.

6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.

- Onze leerkrachten stemmen het onderwijs (wat betreft aangeboden leerinhouden, inhoud en lengte van de instructie, aard en omvang van de verwerkingsopdrachten, de onderwijstijd) af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. Daarvoor passen we het onderwijs aan door te werken met het EDI-model in de vorm van een grote en kleine kring (groep 1 en 2), door te werken met een instructietafel (groep 3 t/m 8) voor verlengde instructie, door te Compacten & Verrijken voor plusleerlingen, door inzet van computers voor extra oefening en door te werken met een weektaak vanaf groep 3. In de onderbouw worden er al wel voorbereidende stappen

gezet door de inzet van het kiesbord. De weektaak is vooral gericht op vakken zoals rekenen, taal, spelling en wereldoriënterende vakken. De creatieve vakken worden hoofdzakelijk klassikaal aangeboden.

- In alle groepen en binnen de hele school realiseren we een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving. De materialen zijn vooral ondergebracht in open kasten. Leerlingen weten wanneer ze in welke kasten spullen mogen pakken. We hanteren regels voor het lopen door de klas, het toiletbezoek, het zelfstandig werken, het werken aan de weektaak, het computergebruik, het werken op de gang, etc. Elke groep hanteert, mede afhankelijk van de leeftijd, signalen en procedures voor afsluiting van de les, de lesovergangen, het naar buiten gaan, etc. Schoolbreed werken we met het stoplicht en signaalblokjes. Ook voor het lopen door de gangen gelden eenduidige regels. Er zijn duidelijke regels en afspraken voor de klas en de school, die we elk schooljaar aan het begin terughalen en waar nodig meerdere keren per schooljaar. Deze regels komen ook terug bij Vreedzaam.
- We werken met groepsplannen voor rekenen, technisch lezen en spelling. In deze plannen beschrijven we zo concreet mogelijk op welke lesstof de leerling uitvalt, zodat de verlengde instructie op niveau plaats kan vinden. Daarnaast beschrijven we de specifieke onderwijsbehoeften van kinderen in een groepsoverzicht. We nemen hierbij uitgebreid de tijd om de toetsresultaten te analyseren.
- Over het algemeen worden de ondersteuningsbehoeften binnen de eigen groep opgevangen. Door de weektaak creëert de leerkracht extra momenten voor verlengde instructie, bijvoorbeeld in de vorm van extra leesondersteuning voor dyslectische leerlingen. Voor meer – en hoogbegaafde leerlingen hebben we binnen de school de mogelijkheid om te compacten en te verrijken. De daarvoor benodigde materialen zijn beschikbaar.
- Voor leerlingen met lichte extra ondersteuningsbehoeften op het terrein van motoriek (schrijven en bewegingsonderwijs), op het terrein van taakwerkhouding, concentratie (ADD/ADHD), gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling staan wij in principe open. In overleg met ouders en eventueel betrokken professionals van buiten de school maken we de afweging of wij als school voldoende toegerust zijn om in de huidige ondersteuningsbehoeften te voorzien. Daarbij laten we meewegen of we dat ook kunnen op wat langere termijn, op grond van de op dat moment in te schatten ontwikkeling c.q. toekomstige ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling. Met daarbij de expliciete afspraak dat we in goed overleg de ontwikkeling blijven volgen, op school en thuis, en dat we periodiek met elkaar het gesprek aan gaan met als vraagstelling of onze school nog steeds op een voldoende c.q. acceptabele wijze de ondersteuning kan bieden die het kind nodig heeft. Binnen het kader van de ontwikkeling naar inclusief onderwijs wordt er vooral gekeken naar mogelijkheden om binnen het regulier onderwijs het juiste aanbod te bieden.

7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.

- Wij betrekken als school de ouders bij de ontwikkeling van de leerling. Zij zijn als partners, ervaringsdeskundigen en eerst verantwoordelijken voor de ontwikkeling van hun kind. Daarvoor werken we met rapporten, drie keer per jaar en daaraan gekoppelde oudergesprekken. Het eerste rapport (november) is een ik-rapport gericht op gedrag en werkhouding. De kinderen hebben zelf een actieve rol in het schrijven van dit rapport. De andere twee rapporten bevatten o.a. beoordelingen voor methodegebondentoetsen en CITO LiB en gaan in februari en juni mee met de kinderen. Tussentijds houden we ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind en vragen we ouders om ons als school te informeren over alle relevante zaken betreffende de ontwikkeling van hun kind. Zeker als er sprake is van extra zorg en extra ondersteuning.
- We vragen ouders om ons als school te informeren over alle relevante zaken betreffende de ontwikkeling van hun kind. Zeker als er sprake is van extra zorg en extra ondersteuning. We maken daarover afspraken met ouders over hoe we dat doen. In bepaalde situaties, in overleg met ouders, werken we met een uitwisselschrift dat van school naar huis gaat en vice versa. In

sommige gevallen zijn er ook structurele gesprekken, bijvoorbeeld één keer per maand om de lijntjes kort te houden.

- We betrekken de ouders vroegtijdig als extra ondersteuning nodig is. Dat geldt ook al als er nog sprake is van een lichte vorm van ondersteuning. We vragen ouders om hun perspectief, om tot een gezamenlijk gedragen analyse en aanpak te komen.
- We beslissen niet autonoom als school, maar doen dat samen met ouders, elk vanuit eigen betrokkenheid, verantwoordelijkheid en deskundigheid. Alle te ondernemen stappen in de zorglijn worden vanaf het begin duidelijk gecommuniceerd met ouders/verzorgers. De school vraagt toestemming aan de ouders als er specifieke stappen gezet worden voor hun kind, bijvoorbeeld een observatie of een individueel plan van aanpak.
- Een school kan een TLV aanvragen bij het Samenwerkingsverband Stroomland met of indien nodig zonder toestemming van de ouders, maar wel met medeweten. Als ouders het niet eens zijn met de aanvraag voor een TLV, zullen zij worden uitgenodigd door de Commissie Toelaatbaarheid van het Samenwerkingsverband. In dit gesprek krijgen de ouders ruimte hun zienswijze weer te geven.

III Lichte ondersteuning in de groep

8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.

- De ondersteuningsbehoeften en de mogelijkheden van het kind, de groep, de leerkracht, de school en het gezin staan centraal in elke casus. Dat betekent voor ons concreet dat we niet zozeer werken met vaststaande standaarden, maar dat we goed kijken naar wat het kind nodig heeft en in welke context van school en gezin het kind functioneert. Maatwerk is dan ook ons uitgangspunt. Daarbij gaan we niet uit van wat er allemaal niet kan, maar proberen we te zoeken wat er binnen onze gezamenlijke mogelijkheden van school, ouders en eventueel andere betrokkenen wél mogelijk is. We gaan daarbij wel uit van reële verwachtingspatronen over en weer. We realiseren ons dat we als school, ondanks inzet en professionaliteit, ook tegen grenzen aan kunnen lopen. We willen graag school zijn voor zoveel mogelijk kinderen, maar realiseren ons ook dat er grenzen zijn aan ons vermogen om dat te realiseren.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, observeren de wisselwerking tussen leerling, leerkracht, de groep, de leerstof en mogelijk de situatie thuis. Daarmee willen we aangeven dat we zeker niet alleen kijken naar de leerling, maar zijn functioneren plaatsen in de brede context. Want ook daar kunnen oorzaken liggen die (deels) het functioneren van de leerling beïnvloeden of bepalen. Maar nog belangrijker wellicht is dat daar ook vaak de mogelijkheden liggen om de leerling beter te laten functioneren.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, signaleren op basis van observaties en andere manieren om informatie te verzamelen, vroegtijdig extra onderwijsbehoeften bij leerlingen met:
 - Ondersteuningsvragen op het terrein van taal/lezen en rekenen.
 - Ondersteuningsvragen van leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
 - Ondersteuningsvragen op sociaal emotioneel gebied en gedragsondersteuning.
 - Ondersteuningsvragen op (senso-) motorisch en logopedisch gebied.Daarbij is ons leerlingvolgsysteem een belangrijk instrument. Daarnaast hanteren we ook het protocol dyslexie om vroegtijdig leesproblemen op het spoor te komen.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, stellen op basis van een handelingsgerichte analyse van de verzamelde gegevens (observaties, gesprekken, toetsanalyses) vast wat de specifieke

ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn en hoe daar aan kan worden tegemoet gekomen. Dit gebeurt op basis van de bevorderende en belemmerende factoren, de mogelijkheden en onmogelijkheden van de leerling en de bredere context waarin deze functioneert. Op basis van deze handelingsgerichte analyse wordt in overleg met alle betrokkenen de ontwikkelambitie geformuleerd. In de loop van de tijd, op basis van zich voordoende ontwikkelingen, wordt bekeken of de geformuleerde ambitie nog kloppend is en waar nodig wordt deze bijgesteld.

- De leerkrachten werken samen met de kwaliteitscoördinator rond de ondersteuningsvraag van een kind. Door observatie, analyse en overleg bekijken zij waar de specifieke vragen zich op richten. De bevorderende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften worden in een groeidocument gezet. Aan dit groeidocument komt een handelingsdeel met concrete doelen en acties. Over dit handelingsdeel is overleg met ouders gericht op overeenstemming.
- Bij lichte ondersteuning maakt de leerkracht in eerste instantie gebruik van het groepsplan. Hierin worden analyses gemaakt van de toetsen en een plan van aanpak opgesteld voor de komende periode.
- Als er meer ondersteuning nodig is, omdat er zorg is, stelt de leerkracht een handelingsplan op.
- We stellen een groeidocument op als een leerling in het Brede School OndersteuningsTeam (BSOT) wordt besproken.
- Een groeidocument wordt opgesteld als er substantieel gelden van het samenwerkingsverband voor de leerling worden ingezet (het gaat hierbij meer dan drie keer individueel werken).
- Een groeidocument kan vanaf groep 6 een Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) met een uitstroomperspectief worden als een kind op 2 of meer vakgebieden een eigen leerlijn heeft. Eén van deze vakken moet dan rekenen of begrijpend lezen zijn. Ouders ondertekenen het OPP in het handelingsdeel.

9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.

- Al onze leerkrachten beschikken over basiskennis op het terrein van lezen, spelling, taal en rekenen en leerprocessen bij kinderen. Als er sprake is van cognitieve achterstand, proberen wij dit binnen de groep op te vangen.
- Al onze leerkrachten beschikken over basiskennis op het terrein van sociaal emotionele ontwikkeling en gedragsondersteuning (o.a. motivatie en taakwerkhouding).
- De kwaliteitscoördinator beschikt over uitgebreidere kennis op het gebied van gedrag en gedragsondersteuning, groepsprocessen en groepsdynamica en kan een beroep doen op expertise binnen ketenpartners.
- Binnen het team is er uitgebreidere, aanvullend op bovenstaande, kennis aanwezig op het terrein van:
 - Lezen, spelling en dyslexie (leescoördinator)
 - Rekenen en dyscalculie (rekencoördinator)
 - Meer- en hoogbegaafdheid (specialist in de school)
 - Ontwikkeling van het jonge kind (VVE-coördinator)
 - ICT (ICT-coördinator)
- Mede op basis van deze kennis zijn wij als school in staat op een adequate wijze leerlingen te ondersteunen bij onderstaande ondersteuningsbehoeften, voor zover het lichte ondersteuning betreft. Bij ondersteuningsbehoeften die het niveau van licht overstijgen zijn we als school niet per definitie in staat om die intensievere ondersteuning te bieden en zoeken we samen met alle betrokkenen naar andere mogelijkheden om de leerling in zijn ontwikkeling te ondersteunen. De gebieden waarop wij lichte ondersteuning kunnen bieden zijn:
 - Technisch lezen, spelling, woordenschat en begrijpend lezen
 - Rekenen
 - Mondelinge en schriftelijke taalontwikkeling

- Taak-werkhouding, motivatie en gedrag
- Groepsprocessen, groepsdynamica
- Meerbegaafdheid, binnen de school
- Cognitieve ontwikkelachterstand (hiaten in de lesstof)

Het team heeft teamscholing gekregen op het gebied van het analyseren van toetsvaardigheden, zodat we beter kunnen afstemmen op de onderwijsbehoeften van kinderen.

IV Consultatieve ondersteuning en samenwerking

Vanuit het schoolbestuur Conexus en het samenwerkingsverband Stromenland werkt iedere school in een samenwerkend netwerk van voorzieningen, waarbij we er allemaal op gericht zijn de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen. Vanuit het samenwerkingsverband is er voor iedere school:

- *Een schoolcontactpersoon vanuit Stromenland.* Deze medewerker van SWV Stromenland adviseert de school zowel op individueel- als op groepsniveau wat er nodig is om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het passend onderwijs schoolbreed te versterken. Zo nodig komt er een specialist vanuit het samenwerkingsverband meekijken.
- *Een schoolcontactpersoon van het Buurtteam jeugd en gezin.* Deze medewerker ondersteunt op school de leerkracht en de leerling bij hulpvragen op het gebied van zelfbeeld, sociale vaardigheden, enz. Ouders melden zich zelf aan bij Buurtteams. De medewerker kan met ouders meedenken over ondersteuningsvragen rond o.a. opvoeding of ondersteunen bij de indicatieaanvraag voor onderzoek. De medewerker kan zelf ook een indicatie voor onderzoek afgeven. De huisarts mag dit niet meer doen. Tevens kan deze medewerker korte hulpverleningstrajecten aanbieden voor kind en gezin.
- *De jeugdverpleegkundige vanuit de GGD:* deze medewerker kan op medisch gebied het kind en het gezin adviseren en begeleiden. Zo nodig wordt *de jeugdarts* ingeschakeld.
- Normaal gesproken is er in een beperkt aantal situaties kortdurend lichte ondersteuning buiten de groep mogelijk.
Bij ambulante begeleiding is er extra begeleiding buiten de groep. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om kinderen met een TOS (Kentalis) of een visuele beperkingen (Visio).
Onze school heeft ervaring en deskundigheid in de omgang met leerlingen met een andere moedertaal dan het Nederlands. Vanuit de VVE-gelden is er extra ondersteuning voor de groepen 1 en 2. Deze extra ondersteuning vindt op de woensdag om de week plaats.
- De contactpersoon vanuit het samenwerkingsverband is voor ons als school een belangrijke partner voor advies en samenwerking bij extra ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs. Zorgleerlingen worden door de groepsleerkracht altijd eerst met KC en daarna evt. door KC binnen het BSOT (Brede SchoolOndersteunings Team) besproken. Indien nodig kunnen we binnen ons bestuur gebruik maken van expertise van andere scholen, waaronder de SBO-expertise. Via het stadsdeeloverleg, de Conexus Academy, staf onderwijs, maar ook via het overleg van schooldirecteuren hebben we daar goed zicht op.
- Wij werken als school samen met ketenpartners en bieden met hen soms extra ondersteuning aan bij vragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren.
Voorbeelden daarvan zijn op het gebied van pedagogische ondersteuning de GGD en de Buurtteams. Op het gebied van didactische ondersteuning werken we o.a. samen met Kentalis (gespecialiseerd in taalontwikkelingsstoornissen), logopedie, fysiotherapie en diverse schooladviesbureaus. Daarnaast werken we samen met ketenpartners in de wijk, zoals de wijkagent, Bindkracht 10 en jeugdwerk, zoals Sprok. En daarnaast werken we nog samen met

partners zoals cultureel Centrum de Lindenberg, CESN (cultuur en school) en de regionale bibliotheek.

- Als school zijn wij verplicht om verzuim van leerlingen te melden bij de leerplichtambtenaar, zeker als er sprake is van wellicht ongeoorloofd verzuim. Daarover zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt waar wij ons als school en bestuur aan houden. Ongeoorloofd langdurig schoolverzuim wordt tevens gemeld bij Samenwerkingsverband Stroomland. In overleg, en in afstemming met de leerplichtambtenaar, bekijken we als school en Samenwerkingsverband Stroomland welke stappen we kunnen ondernemen om het schoolverzuim te beëindigen en waar mogelijk in de toekomst te voorkomen.

V Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Wij werken in groep 7 en 8 met de referentieniveaus voor rekenvaardigheid, leesvaardigheid en taalverzorging. De grootste groep volgt daarbij de doelen op 1S/2F niveau en voor een kleine groep wordt er gewerkt met doelen op 1F-niveau. Deze beslissing wordt in principe pas na de afname van de ADIT in groep 6 genomen, waarbij we de totale ontwikkeling evalueren. Beide groepen werken aan de lesstof van groep 7 en 8, maar er zijn wel aanpassingen in de uitwerking van de doelen. Een leerling met 1F-niveau richt zich globaal op de doelen van eind groep 6.

Als een leerling ondanks diverse interventies en ondersteuning niet kan aanhaken bij de 1F-lijn, dan schrijven we daarvoor een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hierin schrijven we dan beredeneerde keuzes in de leerdoelen en in het aanbod binnen het regulier programma om deze doelen te bereiken.

Als de herhaalde intensivering niet meer te realiseren is voor ons als school of als de leerling geen succeservaringen meer opdoet bij een bepaald vakgebied, gaat het OPP-protocol in werking. In de meest voorkomende gevallen is de leerling in dat geval in het verleden al aangemeld voor het BSOT en ligt er al een groeidocument (deel 1). Het OPP wordt dan het aanvullende document (deel 2) met daarbij een handelingsdeel. In het OPP beschrijven we de verwachte uitstroombestemming met een onderbouwing, de bevorderende en belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften.

Het primaire doel van het ontwikkelingsperspectief is de ontwikkelingskansen van leerlingen te optimaliseren. In het OPP beschrijven we de doelen die een leerling kan halen. Met het OPP krijgen zowel school, ouders als de leerling zelf scherper in beeld waar de leerling naar toewerkt om succesvol te zijn in de uitstroombestemming.

Een OPP is een planningsinstrument. Een school die ‘plannend’ in plaats van ‘volgend’ werkt, beantwoordt niet langer de vraag “tot waar is deze leerling het afgelopen (half)jaar gekomen?”, maar de vraag: “zitten we nog op koers of hebben we te hoog of juist te laag ingezet?” In plaats van de (leer)ontwikkeling te volgen en af te wachten waar de leerling uiteindelijk uitkomt, plannen wij als school met het OPP doelgericht het onderwijs. Hiermee voorkomen we onderpresteren en krijgen alle leerlingen de kans zich optimaal te ontwikkelen op basis van hun mogelijkheden en talenten. Bij het nastreven van hoge en realistische doelen zijn de referentieniveaus taal en rekenen een belangrijk ijkpunt als het gaat om leerontwikkeling.

We zijn als school verplicht om een OPP op te stellen als we als school extra ondersteuning inzetten, die buiten de basisondersteuning valt. Ook zijn we dit verplicht bij een TLV, waarbij we een leerling willen verwijzen. Een belangrijk aspect van werken met een OPP is een goede afstemming en samenwerking met de ouders en met leerlingen. Met het OPP weten ouders tijdig wat een realistisch perspectief is voor hun kind. Nu blijft dit perspectief vaak impliciet en weten ouders pas op het einde van de rit waar hun kind uitkomt. Wij nemen ouders en kinderen goed mee in het OPP en vragen ook naar hun eigen bevindingen. De leerling mag meedenken over de inhoud van het OPP.

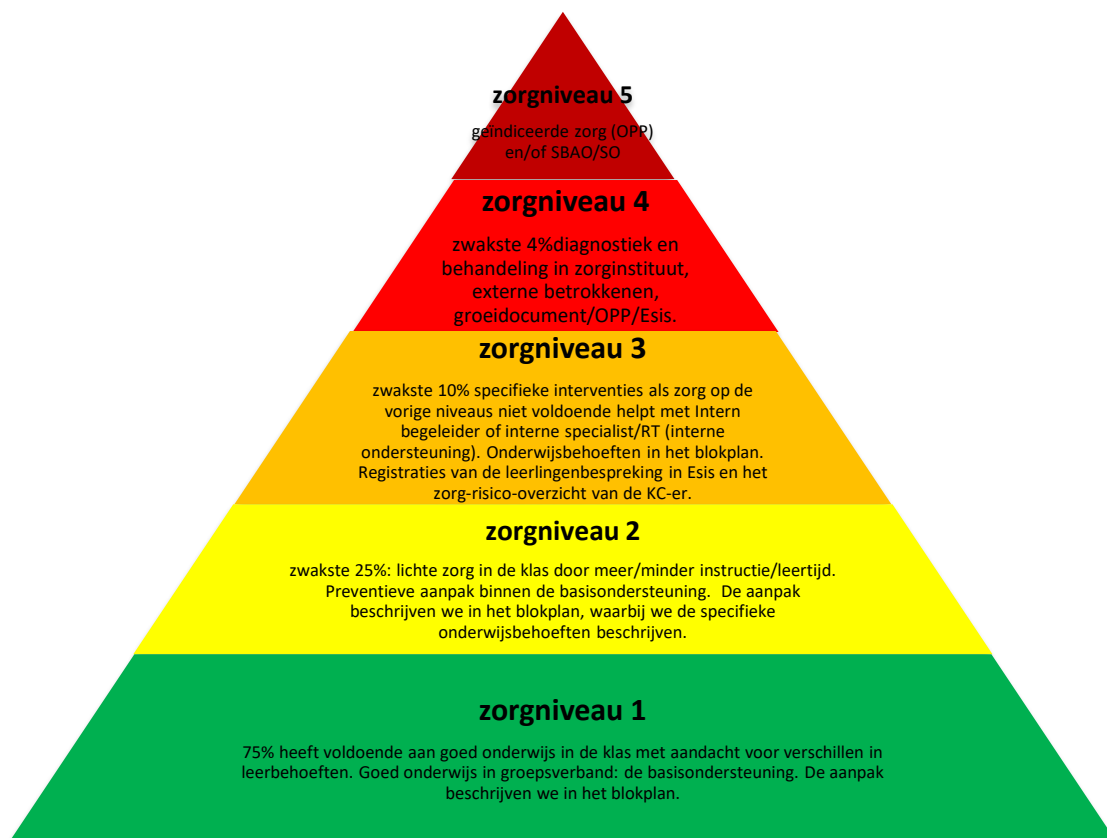
Een eigen leerlijn in groep 7 en 8

In groep 7 en 8 kan eventueel worden gekozen voor een eigen leerlijn. De leerling kan niet aanhaken bij het 1F-niveau, maar krijgt geen extra ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband en er zijn argumenten om de leerling niet meer te verwijzen. Om de instructietijd te kunnen garanderen, maken we dan ook de overweging om de leerling bij een ander leerjaar aan te laten sluiten bij een bepaald vakgebied. Ook bij de eigen leerlijn maken we een OPP met de verwachte uitstroombestemming met een onderbouwing, de bevorderende en belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften.

Dit zijn voor ons belangrijke criteria bij het overwegen van een eigen leerlijn:

- Hoe groot is de leerachterstand? Bij een leerachterstand die richting > 2 jaar gaat, overwegen wij een eigen leerlijn. Esis geeft hierin zelf ook een melding af: score < 1F. In de praktijk gaat dit vaak over structurele V-scores op de CITO-toetsen.
- Doet de leerling nog voldoende succeservaringen op tijdens de lessen en/of tijdens de toetsen? Hierbij staat het welbevinden van de leerling centraal.
- Kan de leerling nog voldoende aanhaken bij de instructie? Welke hiaten in de lesstof moeten eerst worden beheerst als voorwaarde om de lesstof te kunnen begrijpen?
- Welk uitstroomniveau hebben we in gedachten? Waarschijnlijk zit dit tussen VMBO-B en praktijkonderwijs in. De leerling wordt in november groep 8 getoetst door het samenwerkingsverband POVO met het drempelonderzoek en een ADIT.
- Wat is het IQ gemeten met de ADIT in groep 6?

De vijf criteria worden goed met elkaar besproken met de betreffende leerkrachten en de KC'er. Vervolgens nemen wij een weloverwogen besluit en communiceren wij hierover met de ouders. Voor een eigen leerlijn hebben wij toestemming van de ouders nodig, omdat je de einddoelen van groep 8 dan loslaat.

Hoofdstuk 4: Ondersteuningsgrenzen

De ontwikkeling van inclusief onderwijs is volop in ontwikkeling. Ook op Brede school De Lindenhoeve zijn wij hier mee bezig. Het gaat om een afname van kinderen, die uitstromen naar SBO, SO, enz. Waar we in het verleden harde ondersteuningsgrenzen hanteerden, kijken we nu in elke casus opnieuw hoe wij het onderwijs kunnen afstemmen op een kind.

Belangrijke punten die we daarbij in overweging nemen:

1. Er moet ontwikkeling zichtbaar blijven
2. De groep mag er last van hebben, maar er niet onder lijden
3. Personeel moet kansen blijven zien (gezamenlijk, niet alleen één leerkracht)

In de praktijk is (externaliserende) gedragsproblematiek vaak een groter probleem dan leerproblematiek. Brede school De Lindenhoeve heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in een doorlopende lijn rondom regels en routines. Mede met behulp van SBO-expertise is er ook een duidelijk stappenplan over het omgaan met ongewenst gedrag. We maken daarbij onderscheid tussen ordeverstorend en grensoverschrijdend gedrag. Er is een duidelijke time-out-procedure opgesteld.

Vanuit de preventieve aanpak werken we met duidelijke routines. De leerkrachten zijn voorspelbaar over de verwachtingen en positief gedrag wordt beloond. Bij correcties wordt gekeken wat het beste werkt voor een kind. Bij een herhaaldelijk patroon van ongewenst gedrag zullen er structurele gesprekken worden gepland.

Mogelijke grenzen en voorbeelden van een beschrijving:	
Verstoring van veiligheid	• De school ervaart een ondersteuningsgrens als het welbevinden of de veiligheid van het kind of van andere kinderen (en leerkrachten) in gevaar komt. • Het schoolteam ervaart handelingsverlegenheid bij (extreem) externaliserend gedrag zonder ontwikkeling.
Geen balans tussen verzorging/behandeling en onderwijs	• De school ervaart een ondersteuningsgrens als er geen balans meer is tussen het bieden van onderwijs en verzorging en/of behandeling van een kind. Dit kan zowel om fysieke als om psychische verzorging gaan.
Medische behoeften	• Onze school ervaart een ondersteuningsgrens bij leerlingen met specifieke fysieke/medische behoeften. Leerkrachten kunnen de klas niet verlaten om bijvoorbeeld een kind met een fysieke handicap te helpen op het toilet.
Grenzen aan de leerbaarheid van het kind	• De school ervaart een ondersteuningsgrens bij het aansluiten bij de onderwijsbehoeften bij kinderen, die zich (door welke omstandigheden dan ook) niet meer ontwikkelen (geen groei) en bij wie het welbevinden in gevaar komt.
Grenzen aan zelfsturing / compleet leerkrachtafhankelijk	• De school ervaart een ondersteuningsgrens als de leerling zo leerkrachtafhankelijk is dat de leerkracht de groep niet meer helpen, maar zich alleen op deze leerling moet richten.